

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Namsos kommune

Arkivsak: 23/485
Møtedato/tid: 21.11.2023 kl. 09:00
Møtested: Namdalshagen - Møterom hos Revisjon Midt-Norge SA

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
28/23	Kontrollutvalgets rolle og oppgaver - orientering
29/23	Revisjonsstrategi og oppdragsansvarlig regnskapsrevisors uavhengighetserklæring
30/23	Kontrollutvalgets årsplan 2024
31/23	Referatsaker november 23
32/23	Godkjenning av protokoll

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Einar Sandlund på telefon 938 97 555, eller e-post: einar.sandlund@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Steinkjer 14.11.2023

Snorre Ness (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Einar Sandlund/s/
Seniorrådgiver
Konsek Trøndelag IKS

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Kontrollutvalgets rolle og oppgaver - orientering

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsos kommune

Møtedato

21.11.2023

Saknr

28/23

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/355 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Vedlegg

Utdypende informasjon

Saksopplysninger

Kommunelovens (koml.) § 22-1 fastslår at kommunestyret har (det øverste) ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet.

Iht. koml. § 23-1 skal kommunestyret velge et kontrollutvalg som skal utøve kontrollen på sine vegne.

Kontrollutvalgets rolle og oppgaver

Kontrollutvalgets plass i den kommunale styringsmodellen er som vist under:

Kilde: Kontrollutvalgsboka (3. utgave)

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kontrollutvalgsboka/id2893214/>

Kontrollutvalget er direkte underlagt kommunestyret og rapporterer direkte til kommunestyret om resultatet av sitt arbeid.

- Kontrollutvalget vurderer fortløpende hvilken informasjon og saker som er aktuelle å oversende til kommunestyret. Kontrollutvalget har praksis om at forhold som avdekkes, løses på lavest mulig nivå, og bare unntaksvis resulterer i egne rapporter til kommunestyret.
- Kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret når det er viktig at dette blir holdt orientert og gitt mulighet til å drøfte eventuelle tiltak.
- Kontrollutvalgets årsmelding er en oppsummering av arbeid i løpet av året, og er viktig informasjon om det arbeidet kontrollutvalget utøver på kommunestyrets vegne

Kontrollutvalget er ikke et klageorgan, behandler normalt ikke enkeltsaker og har primært systemvurderinger som sitt mandat og arbeidsfelt.

Kontrollutvalget kan ikke og skal ikke overprøve lovlige fattede politiske eller administrative vedtak/beslutninger.

Kontrollutvalget skal iht. kommuneloven (§ 23-3) påse at:

1. kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
2. det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
3. det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i
4. det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)
5. vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp.

Kommunens regnskaper

Kommunens revisor er Revisjon Midt-Norge SA, og oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er p.t. Heidi Anita Galguften. Revisor legger årlig frem:

- Uavhengighetserklæring
- Revisjonsstrategi
- Risiko- og vesentlighetsvurdering for etterlevelseskontroll(FEK)

Videre avgir revisor beretning etter revisjon av:

- Kommunens årsregnskap
- Revisors beretning etter etterlevelseskontroll

Revisor skal også skrive nummerte brev til kontrollutvalget når det er forhold som skal påpekes jf. koml. § 24-7. Kontrollutvalget plikter å påse at disse blir fulgt opp.

Revisor har møterett i kontrollutvalget, og kan kreve å få protokollert sitt synspunkt så fremt dette gjelder revisors oppdrag.

På bakgrunn av kommunens årsregnskap, årsmelding og revisors beretning (ev. også nummererte brev) skal kontrollutvalget gi en uttalelse til kommunestyret, med kopi til formannskapet.

Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Kommunens revisor er også her Revisjon Midt-Norge SA, men oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor velges for hvert enkelt forvaltningsrevisjonsprosjekt eller eierskapskontroll.

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner og en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføre. Planene skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper og kommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll.

Planene skal vedtas av kommunestyret selv. Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planene.

Innsynsrett og taushetsplikt

For å løse sine oppgaver kan kontrollutvalget kreve at kommunen legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver.

I praksis er det sekretariatet som utøver innsynsretten på vegne av kontrollutvalget som ledd i sin saksforberedelse.

Kontrollutvalget kan også gjennomføre undersøkelser, høringer el. så fremt det defineres som kontrollarbeid og kontrollutvalget mener det er hensiktsmessig.

Taushetsplikt er ikke til hinder for å gjennomføre kontrollutvalgets kontrolltiltak.

Forholdet til kommunestyret, ordfører og kommunedirektør

Kontrollutvalget er pliktig til å ta de oppdrag kommunestyret gir.

Kontrollutvalget utarbeider årlig forslag til budsjett for kontroll og revisjon. Dette skal følge innstillingen til årsbudsjett til kommunestyret, og kommunedirektøren har ikke rett til å uttale seg om dette (kontrollen er i hovedsak rettet mot kommunedirektøren).

Kontrollutvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker skal behandles. Utvalgets leder kan la ett av de andre medlemmene i utvalget utøve denne retten på sine vegne. Det er fint om kontrollutvalget benytter seg av denne retten slik at kommunestyret blir engasjert i kontrollarbeid. (Kontrollutvalgets taletid i kommunestyret skal ikke gå på bekostning av representantens eller partiets taletid når det er saker oversendt fra kontrollutvalget)

Ordfører har møte og talerett i kontrollutvalget.

Kommunedirektøren møter etter innkalling. (Så fremt det ikke er påkrevd at det er kommunedirektøren selv som skal møte, kan kommunedirektøren ta med, eller be en med spesiell kompetanse på området møte)

Kontrollutvalgets saker

Kontrollutvalget vedtar årlig en årsplan med møteplan for sitt arbeid.

Sakene til kontrollutvalget kan deles inn i tre:

- Lovpålagte saker
- Planlagte saker
- Uplanlagte saker

Kontrollutvalget kan ta opp ethvert forhold i kommunen som kan defineres som kontroll.

Kontrollutvalget får sine saker fra kommunestyret, revisor, tas opp på eget initiativ eller etter henvendelser fra publikum. Saker kommer også som resultat av medieoppslag, forhold som skjer i samfunnet, lovendringer og lignende.

Kontrollutvalget kan også gjennomføre besøk ved kommunal avdeling eller i et foretak/selskap der kommunen er eier/medeier for å gjøre seg bedre kjent med kommunen/foretaket/selskapet.

Møte i kontrollutvalget

Kontrollutvalgets møter er åpne. Møtet skal lukkes når det er saker som er unntatt offentlighet, jf. koml. § 11-5.

Kontrollutvalget fatter sine vedtak i møte. I spesielle tilfeller kan leder bestemme at møtet skal gjennomføres som fjernmøte, jf. eget reglement.

Kontrollutvalgets medlemmer har møteplikt og i dette ligger det også noen rettigheter og plikter:

- Krav på fri fra jobb
- Rett til godtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste
- Gyldig forfall - skal meldes så raskt som mulig slik at vara kan innkalles
- Habilitet – inhabilitet skal meldes så raskt som mulig slik at vara kan kalles inn

Møtet er ikke ferdig før protokollen er gjennomgått.

Sekretariatet

Sekretariatet er kontrollutvalgets operative ledd og er bindeleddet mellom:

- kontrollutvalget - revisjonen

- kontrollutvalget - administrasjonen

Sekretariatet har bl.a. ansvaret for:

- Praktiske oppgaver ifm. møteavvikling
- Saksforberedelse og saksutredning
- Følge opp kontrollutvalgets vedtak
- Følge opp kommunestyrets vedtak når det gjelder rapporter fra kontrollutvalget
- Økonomi- og budsjettarbeid for kontrollutvalget
- Arkiv
- Følge opp at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning
- Bistå kontrollutvalget i bestillerrollen overfor revisjonen
- Holde seg oppdatert på hva som foregår i kommunen

Rammer for kontrollutvalgets arbeid finnes her:

- Kommuneleien, forvaltningsloven og offentleglova
- Kommuneleien 7 del, kapittel 22-26:
- Forskrift om kontrollutvalg og revisjon
- Veileder til forskrift om kontrollutvalg og revisjon
- Tolkninger gitt av Kommunal- og Distriktsdepartementet
- Kontrollutvalgsboka, utgitt av Kommunal- og Distriktsdepartementet
- Reglement for kontrollutvalget i kommunen
- Møtet er satt, utgitt av KS
- Veiledere utgitt av Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)
- Veiledere utgitt av NKRF – kontroll og revisjon i kommunene (NKRF)
- Kontrollutvalgets egen årsplan

I tillegg kommer også lover, forskrifter, veiledere osv. tilknyttet de ulike sakene kontrollutvalget til enhver tid har til behandling.

Vurdering

Denne saken er en kort innføring i kontrollutvalgets rolle og oppgaver. Sekretær vil orientere om evalueringen det avgåtte kontrollutvalg gjorde og evt. utdype enkelte forhold som en del av opplæringen i rollen som kontrollutvalg.

For øvrig viser sekretær til at mange av sakene i dagens møte er opplæringsrelevante.

Det er lagt opp til at kontrollutvalget kan ta denne saken til orientering.

Konsek

TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Velkommen til xx kontrollutvalg 01.11.2023

Sekretariatet

- Konsek Trøndelag IKS er et interkommunalt selskap
- Landets største sekretariat med 12 ansatte
- 47 eierkommuner i Trøndelag, Innlandet og Nordland samt Trøndelag fylkeskommune
- Hovedkontor på Steinkjer, avdelingskontor i Trondheim og Os
- Vi har lang erfaring, bred og sammensatt kompetanse i bl.a. jus, økonomi, samfunnsøkonomi, samfunnsvitenskap, politikk m.m.

Praktisk informasjon

- Møteinnkallinger - som regel klar 7 dager før møtet
- Møtedokumentene publiseres samtidig med utsending
- Protokollen godkjennes i møtet og sendes ut/publiseres i løpet av 1-2 dager
- Melding om forfall/habilitetsvurdering må gis i god tid til sekretariatet slik at vara kan kalles inn

Konsek
TRONDLAG HKS

Kontrollutvalgene Møteplan Om kontrollutvalget

Konsek Trøndelag er sekretariat for kontrollutvalgene i 47 kommuner i Nordland, Trøndelag, og nordre deler av Innlandet. Vi ble etablert 1.1.2018, har hovedkontor på Steinkjer og avdelingskontor i Os i Østerdalen og i Trondheim.

Siste nytt

Er du ny i kontrollutvalget og tenker «Hjelp! Hva nå?» Her er [førstehjelp](#) for nye og gamle kontrollutvalgsmedlemmer.

Kontrollutvalg

 Alvdal	 Flatanger	 Folldal
 Frosta	 Frøya	 Grane
 Gronn	 Hattfjelldal	 Heim
 Hemnes	 Hitra	 Holtålen
 Høylandet	 Inderøy	 Indre Fosen
 Leka	 Levanger	 Lierne

www.konsek.no

Folkevalgt - rettigheter og plikter

Kontrollutvalgets reglement angir deres arbeidsområde

Møtegodtgjøring og tapt arbeidsfortjeneste

Digitale møtepapirer

Møteplikt

Kommunenes etiske retningslinjer

Taushetsplikt

Habilitet

Kontrollutvalgets rolle – noen grunnstener

- Kommunestyret er kontrollutvalgets oppdragsgiver – og samhandlingspartner
- Kontrollutvalget har ingen beslutningsmyndighet
- Utvalget har full innsynsrett
- Kontrollutvalget er ikke et klageorgan
- Utvalget kan gjøre det som det mener er nødvendig for å ivareta kontrollfunksjonen
- Kontrollutvalget er ikke en domstol, men skal bidra til læring og forbedring

Hva kan du forvente av oss?

- Vi legger til rette for god og effektiv møteavvikling
- Vi viser en samstemt forståelse av sekretariatets rolle - tilpasser oss hvert kontrollutvalg
- Vi gir faglige råd som er tydelige og basert på oppdatert kunnskap
- Vi bistår utvalget med å være en tydelig bestiller som stiller krav
- Vi styrker kontrollutvalgets posisjon ved å knytte det tettere til kommunestyret
- Vi er en profesjonell saksbehandler på høyt faglig nivå

Hva vi ikke gjør:

- Vi følger ikke med på hvem som kan være inhabil i enhver sak
- Vi har ikke kapasitet til å ha en fullstendig oversikt over hva som skjer i kommunen til enhver tid.
- Vi foretar ikke undersøkelser/ saksbehandling basert på en henvendelse fra et medlem mellom møtene.
- Dere kan ikke forvente å få svar på henvendelser utenom arbeidstid

Hva forventer vi av dere?

- Møter tidsnok
- Møter godt forberedt og har satt dere godt inn i sakene
- Bidrar til god møtekultur
- Varsler om og stiller spørsmål om egen habilitet
- Styrer unna partipolitikk, er objektiv og nøytral, og søker enighet i vedtak
- Beholder oversikten over det store bildet (kontrollperspektivet)
- Holder dere faglig oppdatert (kurs)

Revisjonsstrategi og oppdragsansvarlig regnskapsrevisors uavhengighetserklæring

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsos kommune

Møtedato

21.11.2023

Saknr

29/23

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/35 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar den gitte informasjonen til etterretning, og har ingen merknader til oppdragsansvarlig regnskapsrevisor sin vurdering av uavhengighet.

Vedlegg

Oppdragsansvarlig revisors uavhengighetserklæring

Saksopplysninger

Enhver som foretar revisjon for kommune eller fylkeskommune skal fortløpende vurdere egen uavhengighet, jfr. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 16. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget, jfr. § 19 2. ledd. Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder både ved regnskapsrevisjon og ved forvaltningsrevisjon. Forskriftens §§ 17 og 18 setter krav til hhv. revisors tilknytning til revidert virksomhet, samt hvilke stillinger/verv/tjenester revisor kan ha.

Ytterligere krav til oppdragsansvarlig revisor er kravet tilandel. Oppdragsansvarlig revisor må ha ført en hederligandel, være i stand til å oppfylle sine forpliktelser etter hvert som de forfaller, samt være myndig. Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er registrert revisor. For registrerte og statsautoriserte revisorer vilandel normalt være kontrollert av finanstillsynet ifm. godkjenningen, og av kontrollutvalget ved tildeling av oppdraget.

Revisjonsstrategien viser hvordan og grunnlaget for regnskapsrevisjonsarbeidet for 2023 legges opp. Nytt kontrollutvalget vil dermed få kunnskap om kommunal regnskapsrevisjon, samt stille spørsmål og gi innspill til revisor.

Vurdering

Kontrollutvalget anbefales å ta den gitte informasjon til etterretning.

Egenvurdering av uavhengighet:

Namsos kommune

Kommuneloven § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon §16- §19 setter krav til revisors uavhengighet. Kravene er beskrevet i bestemmelsene. Dette dokumentet beskriver revisors egenvurdering og skal ivareta krav i forskriften.

Ansettelsesforhold	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i revisjonsselskapet
Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem i styrende organer i noen virksomhet som Namsos kommunen deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har en slik tilknytning til Namsos kommune at dette har betydning for min uavhengighet og objektivitet i utførelsen av revisjonsoppdraget.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Undertegnede bekrefter at det ikke er ytet rådgivning eller andre tjenester overfor Namsos kommune som er av en slik art at dette kommer i konflikt med denne bestemmelsen. Før slike tjenester utføres, vurderer revisor rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom revisor konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriftens § 16, utfører revisor ikke tjenesten. Hvert enkelt tilfelle vurderes særskilt. Revisor vil kunne besvare spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Slike veiledninger skjer med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.
Tjenester under (fylkes)kommunens egne ledelses- og kontroll-oppgaver	Undertegnede bekrefter at det ikke ytes tjenester overfor Namsos kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede bekrefter at verken revisor eller Revisjon Midt-Norge SA opptre som fullmektig for Namsos .
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til min uavhengighet og objektivitet.

Stjørdal, 23. august 2023

Monika Sundt
Oppdragsansvarlig revisor

Kontrollutvalgets årsplan 2024

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsos kommune

Møtedato

21.11.2023

Saknr

30/23

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/355 - 5

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar det fremlagte forslag til årsplan for sin virksomhet i 2024.
2. Kontrollutvalgets årsplan oversendes kommunestyret til orientering

Saksopplysninger

Årsplanen for 2024 viser kontrollutvalgets planer for sin virksomhet og er utarbeidet på et overordnet nivå. Planen er ikke en detaljert beskrivelse av kontrollutvalgets virksomhet. Det legges opp til 6 møter i 2024. Utkast til årsplan må ses på som en skisse over de aktiviteter kontrollutvalget vil ta for seg i løpet av året, jfr. Tabellen. Kontrollutvalget må uansett ha rom til å omprioritere dersom vanskelige eller viktige saker skulle komme frem gjennom året.

Årsplanen vedtas av kontrollutvalget selv og sendes kommunestyret til orientering.

Kontakten med kommunestyret

Som kommunestyrets organ for å drive kontrollarbeid, bestreber kontrollutvalget seg for å være kjent og synlig for medlemmene i kommunestyret. Når kontrollutvalget oversender saker til behandling, vil utvalgsleder være til stede i kommunestyremøtet, og sakene må være presentert slik at kommunestyret kan oppleve dem som nyttige og informative.

Dette gjelder ikke minst rapporter fra forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, som skal hjelpe kommunen til å forbedre tjenestekvaliteten. Undersøkelse er også et aktuelt redskap for kontrollutvalget for å klargjøre fakta og ansvar i konkrete saker. Kontrollutvalget skal følge opp forvaltningsrevisjoner i dialog med administrasjonen.

Henvendelser fra publikum

Alle skriftlige henvendelser som kommer inn til sekretariatet blir vurdert og lagt fram for kontrollutvalget i hensiktsmessig form. Kontrollutvalget er ikke et klageorgan og behandler ikke enkeltsaker.

Slike saker til å påpeke mangler i system og praksis.

Virksomhetsbesøk

For å ha god kjennskap til kommunens virksomhet og kunne kommunisere med ansatte, besøker kontrollutvalget kommunale avdelinger/institusjoner og selskaper der kommunen har eierinteresser. Utvalget bestemmer hvor ofte det ønsker å gjennomføre slike besøk.

Utvalgets faglige oppdatering

Medlemmene i kontrollutvalget får tilbud om å delta på faglige samlinger. Erfaringene fra pandemien er at digitale samlinger kan være et alternativ til fysiske samlinger. Dette gjelder også kontrollutvalgets egne møter. En vil prøve å legge opp til temasaker som opplæring.

Møteplan for kontrollutvalget

Aktiviteter/saker	23.01	07.03	25.04	06.06	27.08	12.11
Godkjenning av protokoll	X	X	X	X	X	X
Referatsaker	X	X	X	X	X	X
Orientering fra kommunedirektøren/administrasjon			X		X	
Temasak opplæring	X			X		X
Årsmelding for kontrollutvalget	X					
Årsplan for kontrollutvalget						X
Årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning			X			
Bestilling av Risiko- og Vesentlighetsanalyse(ROV)	X					
Behandling av ROV		X				
Plan forvaltningsrevisjon			X			
Plan eierskapskontroll			X			
Bestilling av forvaltningsrevisjon					X	
Prosjektplan forvaltningsrevisjon						X
Rapport fra forvaltningsrevisjon						
Oppfølging av forvaltningsrevisjon	X			X		
Bestilling av eierskapskontroll					(X)	
Prosjektplan eierskapskontroll						(X)
Rapport fra eierskapskontroll						
Oppfølging eierskapskontroll						
Bestilling av undersøkelse						
Rapport fra undersøkelse						
Sak etterlevelseskontroll					X	
Virksomhetsbesøk				X		
Revisjonsstrategi og uavhengighetserklæring						X
Budsjett for kontrollutvalget					X	
Oppfølging av saker	X					

Vurdering

Årsplan 2024 legges frem for kontrollutvalget til behandling og anbefales vedtatt med de endringer som kontrollutvalget selv bestemmer

Referatsaker november 23

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsos kommune

Møtedato

21.11.2023

Saknr

31/23

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/485 - 3

Forslag til vedtak

Referatene tas til orientering

Vedlegg

Protokoll årsmøte Revisjon Midt-Norge SA

Invitasjon regionsamlinger 2024

Lukking av møte må vedtas av det folkevalgte organet

Inhabiliteten må knyttes til særegne forhold

Lurer du på om du er inhabil - dette bør du vite

Ordfører må sette alle innkomne innbyggerforslag på saklisten

Ekstern evaluering av Helseplattformen

Uavhengigheten bør vurderes fra sak til sak

Kommunestyret kan velge ny leder

Saksopplysninger

Det kan bli fremlagt ytterligere referater i møtet.

Vurdering

Referatene anbefales tatt til orientering

MØTEPROTOKOLL

Årsmøte Revisjon Midt-Norge SA

Tid: 25.oktober 2023 kl 08:30-09:30

Sted: Teams

Åpning av møtet:

Leder av årsmøtet, Stian Brekkvassmo, Namsskogan kommune, ønsket velkommen til møtet og registrering av oppmøte ble godkjent.

Følgende møtte;

Kommune	Representant	Vararepresentant
Alvdal kommune	Mona Murud	
Bindal kommune	Britt Helstad	
Brønnøy kommune	Rune Andre Moe	
Flatanger kommune	Olav Jørgen Bjørkås fra kl 09:00	
Folldal kommune	Kristin Langtjernet til kl 09:15	
Frosta kommune	Frode Revhaug	
Frøya kommune	Kristin Furunes Strømskag	
Grane kommune	Ellen Schjølberg	
Grong kommune	Ann-Jeanette Klinkenberg	
Hattfjelldal kommune	Sølvi Andersen	
Heim kommune	Geir Rostad	
Herøy kommune		Einar Martin Nordnes
Hitra kommune	Björg Reitan Bjørgvik	
Holtålen kommune	Arve Hitterdal	
Inderøy kommune	Unn Elisabeth Trondstad Kristiansen	
Leka kommune		Marianne Hoff
Levanger kommune	Anita Ravlo Sand til kl 09:25	
Lierne kommune	Tor E Inderdahl	
Malvik kommune		Jan Inge Hov
Melhus kommune	Einar Gimse-Syrstad	
Meråker kommune	Kjersti Kjenes	
Namsos kommune	Frode Båtnes	
Namsskogan kommune	Stian Brekkvassmo	
Nærøysund kommune		Terje Settenøy
Oppdal kommune	Geir Arild Espnes	
Orkland kommune	Knut Even Wormdal	
Os kommune	Runa Finborud	
Osen kommune	Håvard Strand	
Røros kommune	Isak Veierud Busch	
Røyrvik kommune	Kennet Tømmermo Reitan	
Selbu kommune	Tanja Fuglem	
Skaun kommune	Gunn Iversen Stokke	
Snåsa kommune	Arnt Einar Bardal	
Steinkjer kommune		Stein Erik Aalberg
Stjørdal kommune	Nelly Anita Lian	
Sømna kommune	Hans Gunnar Holand	
Tolga kommune		Knut Sagbakken
Træna kommune	Trond Vegard Sletten	
Tydal kommune	Jens Arne Kvello	
Vefsn kommune	Magnus Myrvold	
Verdal kommune	Pål Sverre Fikse	
Ørland kommune		Ole Kristian Strand
Åfjord kommune	Erling Iversen til kl 09:00	Kaja Hovde Bye fra kl 09:00

Forfall:

Kommune

Overhalla kommune

Representant

Hege Saugen

Vararepresentant

Johan Tetlien Sellæg
Siv Åse Strømhylden

Møtte ikke:

Kommune

Alstahaug kommune
Dønna kommune
Høylandet kommune

Representant

Peter Talseth
Nils Olav Jenssen
Hege Nordheim-Viken

Vararepresentant

Hanne Benedikte Wiig
Trine Hjortdahl
Jo Arne Kjølglum
Rune Kristian Grongstad
Sverre Lilleberre
Mona Hellesø
Rita Rosendal
Tommy Tørring
Knut Ola Vang
Sten Rino Bonsaksen
Bjørn Egil Enge
Marit Bjerkås
Tove Eivindsen
Hilde Sprækenhus
Torhild Haugann

Indre Fosen kommune
Leirfjord kommune
Midtre Gauldal kommune
Rennebu kommune
Trøndelag fylkeskommune
Vega kommune
Vevelstad kommune

Bjørnar Buhaug
Ivan Haugland
Sivert Moen
Ola Øie
Steinar Aspli
Andre Møller
Lillian Solvang

Årsmøtet hadde 43 medlemmer med 95 stemmer av 124.

Styret:

Hans S.U.Wendelbo
Elin Rodum Agdestein
Anne Birgitte S.Sklet
Oddvar Fossum
Torbjørn Måsøval
Arve Gausen
Merete Montero

styreleder
nestleder
styremedlem
styremedlem
styremedlem
styremedlem
observatør

Andre:

Arnt Haugan
Unni Romstad

daglig leder Revisjon Midt-Norge SA
ass.daglig leder Revisjon Midt-Norge SA

Jan A Sivertsgård

Ordfører Holtålen kommune som tilhører

Rådgiver(e):

Kommune

Representant

Saksliste:

SAK 7/23 GODKJENNING AV INNKALLING

Varsel om dato for årsmøtet ble sendt den 11.09.2023, sakliste ble sendt eierkommunene den 28.09 2023 og møtebok den 13.10.2023.

Vedtak (enstemmig):
Innkallingen godkjennes.

SAK 8/23 VALG AV REFERENT OG TO TIL Å UNDERSKRIVE PROTOKOLLEN

Forslag fremmet i møtet:

Referent: Unni Romstad
Underskrift protokoll: Sølvi Andersen, Hattfjelldal kommune
Erling Iversen, Åfjord kommune

Vedtak (enstemmig):
Forslag fremmet i møtet vedtatt

SAK 9/23 GODKJENNING AV SAKSLISTE

Innkalling og saksliste utsendt på forhånd.

Vedtak (enstemmig):
Sakslisten godkjennes

SAK 10/23 ORIENTERING FRA STYRELEDER OG DAGLIG LEDER

Vedtak (enstemmig):
Årsmøtet tar orienteringen til etterretning

▼ Behandling i årsmøte 25.10.2023

Saker nevnt fra styreleder:

- Kort oppsummering av bakgrunnen for at Revisjon Midt-Norge SA ble dannet og utviklingen fram til i dag.
- Revisjon Midt-Norge SA er en kompetansebedrift. Selskapet har inngående kjennskap til kommunene, har best kompetanse innenfor kommunal revisjon. RMN scorer godt i benchmarking og er konkurransedyktig i markedet
- Økonomi:
 - Stordriftsfordeler og digitalisering har gitt gevinst for eierne

- Bevisst bruk av opptjent egenkapital har gitt økonomisk fordel for eierne. For å opprettholde nødvendig buffer må nå utvikling av honorar harmoniseres med selskapets kostnadsutvikling og prisutvikling i samfunnet generelt.
- Selskapet ønsker hele tiden å utvikle seg og bli bedre. Det ligger kvalitet i selskapet, og vi er stolte av selskapet.
- Revisjon Midt-Norge SA innfrir samfunnsoppdraget som eierne har gitt selskapet.

Daglig leder orienterte om:

- Kort orientering om antall ansatte, eiere og kontorstruktur. Nye eierrepresentanter vil få tilsendt ytterligere informasjon om selskapet
- Selskapet er Norges største revisjonsselskap når det gjelder revisjon av kommuner, og har et av de største kompetansemiljøene innenfor kommunal revisjon
- Økonomi:
 - Selskapet har levert på eiersignal om lavere utvikling av honorarer enn kommunal deflator. Selskapet har brukt av egenkapitalen de siste årene og den er i dag på samme nivå som på fusjonstidspunktet.
 - Har tatt grep for å øke inntektene, og har levert tjenester til andre revisjonsenheter uten at dette går ut over eierkommunenes ressurser.
 - Å kunne levere tjenester til eksterne vil gi en mer robust økonomi; noe som er positivt både for selskapet og eier. Det gir også et enda bedre fagmiljø.
 - Det er nødvendig med en økonomisk buffer for at selskapet skal kunne være offensivt og utvikle seg
- Ny strategi vil bli lagt fram for årsmøtet april 2024 og gir eiere en mulighet til å påvirke strategiske valg for selskapet

SAK 11/23 BUDSJETT 2024 OG ØKONOMIPLAN 2024-2027

Vedtak (enstemmig):

Årsmøtet vedtar framlagt forslag til budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027

SAK 12/23 VALG TIL STYRET, MØTELEDER MED VARA TIL ÅRSMØTET OG VALGKOMITE

Vedtak (enstemmig):

Som styremedlemmer velges:

Hans S.U.Wendelbo, Røros (2 år)
Torbjørn Måsøval, Frøya (2 år)

Som leder av styret velges:

Hans S.U.Wendelbo, Røros (1 år)

Som nestleder i styret velges:

Elin Agdestein, Steinkjer (1 år)

Som vararepresentanter til styret velges:

- 1.vara: Trude Holm, Verdal (2 år)
- 2.vara: ikke på valg
- 3.vara: Bente Estil, Lierne (2 år)
- 4.vara: Nils Olav Jenssen, Dønna (2 år)

Som valgkomité velges:

Tor Erling Inderdahl, leder, Lierne (4 år)
Kristin Furunes Strømskag, Frøya (4 år)
Sølvi Andersen, Hattfjelldal (4 år)

Som møteleder årsmøtet velges:

Siv Therese Aglen, Brønnøy kommune (4 år)

Som vara for møteleder velges:

Frode Revhaug, Frosta (4 år)

Protokolltilførsel:

Selskapets vedtekter sier ikke noe om valgkomiteens oppgave når det gjelder valg av ny valgkomite. Dette bør tas inn.

▼ Behandling i årsmøte 25.10.2023

Leder i valgkomiteen, Berit Hundåla orienterte om valgkomiteens arbeid. Valgkomiteen er kjent med at kjønnsbalansen i styret ikke er i tråd med selskapets vedtekter.

Forslag i møtet:

Kjersti Kjenes, Meråker kommune foreslår Frode Revhaug, Frosta kommune, som vara til møteleder til årsmøtet.

Årsmøtet voterte over valgkomiteens innstilling og forslag fremmet i møtet samtidig.

SAK 13/23 GODTGJØRING TIL STYRET I REVISJON MIDT-NORGE SA

Vedtak (enstemmig):

Alle godtgjøringer økes med 5 %

▼ Behandling i årsmøte 25.10.2023

Leder i valgkomiteen, Berit Hundåla orienterte om valgkomiteens innstilling

Invitasjon til regionsamling for kontrollutvalgene

For at kontrollutvalgene skal få en best mulig start på valgperioden både som et kollegium og i sitt arbeid, så inviterer Konsek Trøndelag til regionale dagsamlinger.

Hensikten er å gi kontrollutvalget en økt motivasjon og trygghet i rollen så tidlig som mulig i valgperioden slik at de i større grad kan bidra til en bedre måloppnåelse for kommunen.

Tid og sted

Tid: 09:30 – 16:00 (inkl. registrering frem til kl 10:00):

Røros: mandag 15. januar

Trondheim: tirsdag 16. januar

Steinkjer: onsdag 17. januar

Mosjøen: torsdag 18. januar

Intensjon og utbytte

- Få motivasjon og engasjement for oppgaven
- Få en dypere forståelse for hva kontrollutvalgsrollen går ut på
- Bedre forståelse av hvordan samspillet mellom aktørene i egenkontrollen kan utvikles
- Utvikle mål for hva utvalget vil oppnå i løpet av perioden
- Gjøre utvalget bedre rustet til å møte uforutsette hendelser
- Utveksle erfaringer og knytte nettverk med andre utvalg i regionen

Det legges opp til mye gruppearbeid og refleksjon innad i det enkelte kontrollutvalg og i plenum.

Sekretærene for de enkelte utvalgene deltar og vil gå mellom sine utvalg. Prosessveileder Ellen

Halsbog Lange fra NKRF vil sammen med våre folk fasilitere dagen.

Program (foreløpig)

KL 09:30 Registrering med enkel servering

KL 10:00 Innledning av aktørene i egenkontrollen - Hva forventer de av et kontrollutvalg og hvordan kan vi få til et godt samspill?

Jobbe med ulike oppgaver som for eksempel:

Når skal kontrollutvalget agere, og hvordan?

Domstol eller bidra til læring og forbedring?

Jobbe på oppdrag for kommunestyret og samtidig være uavhengig. Hva innebærer det i praksis?

Hvor er det størst risiko for at noe kan gå galt – fremgangsmåte og prioritering?

KL 12:30 – 13:30 LUNSJ

KL 13:30 «Slik vil vi jobbe» - Innledning og arbeid i grupper

Hvordan kan det enkelte kontrollutvalg jobbe for å drive en aktiv kontroll?

Vi starter en prosess med en bevisstgjøring på hva kontrollutvalgene kan forvente av aktørene i egenkontrollen og hva som er deres mål med arbeidet i kontrollutvalget.

KL 15:30 – 16:00 Oppsummering og avslutning

Påmelding og kostnad

Pris er selvkost, men maksimum kr 2000 pr medlem. Det faktureres i etterkant.

Påmelding innen den 5. januar 2024 til post@konsek.no

Oversikt over plassering

RØROS 15.JANUAR	TRONDHEIM 16.JANUAR	STEINKJER 17.JANUAR	MOSJØEN 18.JANUAR
OPPDAL	MALVIK	STEINKJER	LURØY
RENNEBU	MELHUS	LEKA	HEMNES
HOLTÅLEN	SKAUN	NAMSKOGAN	MO I RANS
RØROS	INDRE FOSEN	RØYRVIK	VEFSN
OS	ORKLAND	LIERNE	HATTFJELLDAL
TOLGA	HITRA	SNÅSA	GRANE
TYNSET	FRØYA	VERDAL	
ALVDAL	SELBU	FROSTA	
FOLLDAL	TYDAL	INDERØY	
	MIDTRE GAULDAL	NAMSOS	
	HEIM	OVERHALLA	
	ØRLAND	GRONG	
	ÅFJORD	HØYLANDET	
	MERÅKER	FLATANGER	
	LEVANGER	OSEN	
	TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE		

Lukking av møte må vedtas av det folkevalgte organet

Kommunal Rapport 18.09.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kommunestyret skal drøfte forholdet til kommunedirektøren. Kan kommunestyret behandle denne saken bak lukkede dører?

SPØRSMÅL: I administrasjonsutvalget i vår kommune ble det holdt et møte der forholdet til kommunedirektøren skulle drøftes etter alle urolighetene som har vært i kommunen over lang tid. Utvalget vedtok å lukke møtet etter [kommuneloven § 11-5](#), og verken kommunedirektøren eller hans stedfortreder fikk være til stede.

Det ble så innkalt til ekstraordinært kommunestyremøte, med utgangspunkt i denne saken. Kan dette lukkes, og kan kommunedirektøren og hans stedfortreder nektes å være til stede?

SVAR: Dette er vanskelige saker, og loven gir ikke noe klart svar på hvordan man skal gå fram her. Det er imidlertid noen prinsipielle utgangspunkter som det må holdes fast ved:

Lukking av møter må vedtas av vedkommende folkevalgte organ når man skal ta fatt på behandlingen av den aktuelle saken. Hvis leder for administrasjonsutvalget eller ordfører i kommunestyret foreslår at møtet skal lukkes etter § 11-5, må det så vidt jeg forstår her være fordi man «skal behandle en sak som angår en arbeidstakers tjenstlige forhold», slik at møtet *må* lukkes etter bestemmelsen i § 11-5 andre avsnitt, første setning.

Men det gjelder bare der dette er satt opp som en sak om tjenstemessige reaksjoner overfor kommunedirektøren – altså avskjed, oppsigelse eller formell irettesettelse. Det må da i tilfelle fremgå av saklisten for møtet. Det er ikke tilstrekkelig grunn til lukking at man har angitt at man skal drøfte spørsmålet om kommunedirektøren har gjort en god nok jobb. Og kommunestyret kan ikke treffe vedtak om kommunedirektørens tjenstlige forhold i dette møtet hvis ordfører eller en tredel av medlemmene motsetter seg det.

Hvis ikke kommunedirektørens tjenstlige forhold er satt opp på saklisten i innkallingen, kan det heller ikke treffes vedtak om dette i disse møtene hvis utvalgsleder, ordfører eller en tredel av medlemmene motsetter seg det.

(2) Hva er hjemmelen for å nekte kommunedirektøren – og hans stedfortreder – å være til stede i disse møtene? Utgangspunktet er her bestemmelsen i [kommuneloven § 13-1](#), femte avsnitt, om at «Kommunedirektøren har møte- og talerett i alle kommunale eller fylkeskommunale folkevalgte organer». Dette gjelder imidlertid ikke i saker hvor han er inhabil. Det vil han være hvis dette er satt opp som en egen sak om hans tjenstlige forhold, men ikke hvis det bare er spørsmål om kritikk av håndtering av enkeltsaker.

Assisterende direktør vil så fall ha møterett i stedet, etter samme bestemmelse, hvis ikke også han er inhabil. Det vil han bare være hvis han har et særlig nært personlig vennskapsforhold til direktøren. Men hvis en slik sak skal behandles i administrasjonsutvalget, må direktøren ha fått varsel om dette etter [forvaltningsloven § 17](#), med tilgang til dokumenter i saken og rett til å uttale seg i forkant av møtet.

(3) Tre eller flere medlemmer av kommunestyret kan levere lovlighetsklage til statsforvalteren over disse avgjørelsene, se [§ 27-1](#) og [§ 27-2](#) første avsnitt bokstav b og bokstav c. Det eneste unntaket fra dette er for vedtak om oppsigelse eller avskjed, se andre avsnitt bokstav b, men også her kan det klages på brudd på noen av saksbehandlingsreglene i kommuneloven eller forvaltningsloven, se kommuneloven § 27-2 andre avsnitt, bokstav b og c om hhv. vedtak om lukking av møtet og vedtak i spørsmål inhabilitet.

Inhabiliteten må knyttes til «særegne forhold»

Kommunal Rapport 04.09.2023, Jan Fridthjof Bernt professor emeritus ved Universitetet i Bergen

Er kommunestyret og administrasjonen inhabil når kommunestyret skal avgjøre anke i dom om ulovlig gjengjeldelse?

SPØRSMÅL: En kommune er dømt i tingretten for ulovlig gjengjeldelse i arbeidsforhold. Noe av gjengjeldelsen gjaldt uttalelser som rådmann og ordfører skal ha kommet med som skal ha vært rettet mot varsleren som saksøkte kommunen.

Noen av kommunestyremedlemmene vitnet i tingretten da retten behandlet saken om gjengjeldelse. Kommunestyret har vedtatt å anke dommen fra tingretten. I hvilken grad blir reglene om habilitet gjort gjeldende når spørsmålet om anke skal avgjøres av kommunestyret hvis både administrasjonen og noen av politikerne omfattes av kritikken fra tingretten eller har vært involvert som vitner?

SVAR: Reglene i forvaltningsloven om inhabilitet gjelder både for tilsatte i administrasjonen og for de folkevalgte i kommunen, se [kommunelovens §§ 11–10 og 13-3](#), begges første avsnitt. I [forvaltningslovens § 6](#) første avsnitt er det fastslått at den som er inhabil, ikke skal medvirke ved «å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak».

«Avgjørelse i en forvaltningssak» er her et videre begrep enn «vedtak» etter forvaltningsloven. Det omfatter alle beslutninger som tas ved vedtak i administrasjonen eller i et folkevalgt organ, også innstillinger, anbefalinger eller som her beslutning om å anmelde et forhold eller påanke en dom.

Dette må også gjelde når det er spørsmål om anke mot en dom om ulovlig gjengjeldelse overfor en arbeidstaker som har varslet etter reglene i arbeidsmiljøloven. [Se § 2 A-4 i denne](#). Utgangspunktet er her at det er kommunen som anker, ikke de enkelte tilsatte eller folkevalgte. Spørsmålet blir da hvem som kan medvirke når kommunen skal tas stilling til om man vil forfølge denne saken slik, eller om kommunen skal la denne dommen være siste ord i saken.

Dette vil måtte vurderes for den enkelte folkevalgte eller tilsatte. Vurderingstemaet er her etter [forvaltningslovens § 6 andre avsnitt](#) om «særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet». Her vil det ikke være tilstrekkelig for at det skal foreligge inhabilitet, at den tilsatte eller folkevalgte tidligere har tatt standpunkt til dette erstatningskravet fra varsleren.

Dette er en del av arbeidsoppgaven som tilsatt eller folkevalgt, og er dermed ikke i seg selv «særegne forhold». Inhabilitet vil bare foreligge hvis den tilsatte eller folkevalgte har en slik særlig tilknytning til det saksforholdet varslingen gjaldt, eller et så sterkt personlig engasjement i dette, at det går klart og vesentlig ut over det som følger av vervet som folkevalgt.

Det at noen av de folkevalgte har opptrådt som vitner i saken, og i den forbindelse forsvart kommunens opptreden, kan derfor ikke skape inhabilitet. Inhabiliteten må knytte seg til det underliggende forholdet, altså det som det ble varslet om, eller hvordan det ble reagert overfor varsleren.

Det betyr at hvis ikke det foreligger helt spesielle personlige forhold, vil inhabilitet normalt bare være et tema for tilsatte i administrasjonen som tingretten fant hadde et helt særlig

personlig ansvar, enten for det forhold varslet dreide seg om, eller for de beslutningene som ble tatt som tingretten fant var ulovlig gjengjeldelse.

Et viktig poeng her er at når det som her er tale om å treffe beslutning om anke mot en dom som går mot kommunen, er inhabilitetsreglenes formål ikke bare å verne varsleren mot å måtte gå en ny runde i retten. Også den som måtte ha blitt personlig kritisert i en slik dom, kan ha en legitim interesse i å få overprøvd rettens vurderinger.

Det som er vurderingstema når kommunestyret skal ta stilling til om det skal ankes, er dels hvordan man vurderer muligheten for å få medhold i ankesaken, og dels om det er urimelig overfor varsleren å tvinge hen inn i en ny runde i rettssystemet. Ett tema vil være kommunens egen interesse i å unngå å treffe et vedtak som kan medføre ytterligere økonomisk ansvar og tap av politisk og moralsk respekt.

Dette tilsier i første rekke at kommunestyret i egen interesse må være nøye med å unngå at saken utredes og legges fram av tilsatte i administrasjonen som har et personlig ansvar for det forholdet det ble varslet om. og for de tiltak som tingretten la til grunn var ulovlig gjengjeldelse.

Lurer du på om du er inhabil? Dette bør du vite

Kommunal Rapport 03.10.2023

Det er ikke farlig å være inhabil som politiker, men det blir feil hvis du ikke opplyser om det.

Habilitetssaker i rikspolitikken de siste månedene har satt habilitet for politikere på dagsordenen. Også lokal- og fylkestingspolitikere må forholde seg til habilitetsregler, og de fleste kommuner og fylker har greie regler for dette. Er du ny i kommunestyret eller fylkestinget, er habilitetsregler noe du må sette deg inn i.

Inhabilitet eller ugildhet innebærer at det foreligger omstendigheter som er egnet til å svekke tilliten til en persons upartiskhet. Slike omstendigheter kan være slektskap til den saken gjelder eller økonomiske interesser i utfallet av saken. Hvis man er inhabil, skal man ikke delta i behandling av saken.

«Når kan jeg være inhabil?»

Fagsjef for Folkevalgtprogrammet i KS, Dag-Henrik Sandbakken, forteller i Kommunal Rapports podkast Kontrollutvalget, om hvordan man går fram når man skal få sin habilitet vurdert. Det starter med at den enkelte representant selv skjønner at «nå kommer en sak der jeg kan være inhabil».

1. Når du får saker til behandling må du spørre deg selv: Er det noe ved denne saken som gjør at man kan stille spørsmål ved min habilitet? Hvis du er i tvil, meld ifra til ordfører i god tid før møtet, så ordfører kan få administrasjonen til å vurdere habiliteten din. Husk å gi alle nødvendige opplysninger.
2. Når du kommer til møtet og saken åpnes, ber du om ordet, går på talerstolen og forklarer situasjonen. Eksempel: Min ektefelle har økonomiske interesser i denne saken. Så trer du til side mens kollegiet behandler saken om din habilitet. Ordfører vil ofte komme med en tilrådning. Hen vil kanskje si at jeg råder kommunestyret å erklære representanten for inhabil. Så stemmes det. Noen ganger er det kanskje også en liten debatt hvis det er uenighet.
3. Dersom kommunestyret eller fylkestinget har bestemt at du er inhabil, får du ikke delta i behandlingen av saken. Da må du fratre, og sette deg bak i rommet eller på siden. Du trenger ikke å forlate rommet.
4. Når dette er godt forberedt, har man ofte innkalt vara som tar plass i behandlingen av saken.

Tren habilitetsmuskelen

I KS' folkevalgtprogram, som er en slags politikeropplæring, brukes det mye tid på dette temaet. Det blir brukt eksempler, og man trener rett og slett opp habilitetsmuskelen.

Fagsjef for Folkevalgtprogrammet i KS, Dag-Henrik Sandbakken, mener det er lurt å trene på habilitetseksempler.

Dersom man har vært med på å behandle en sak og har vært inhabil, kan vedtaket bli ugyldig. Vedtaket kan klages inn til lovlighetskontroll hos Statsforvalteren og departementet.

– Det er viktig at habilitetsreglene ikke er et bekvemmelighetsflagg. Du skal ikke be om å bli erklært inhabil fordi saken blir litt vanskelig for deg, eller at det blir litt for nært med naboer, bekjente eller kollegaer, sier Sandbakken.

Engasjement fører heller ikke til inhabilitet. Om du har snakket varmt for en sak fra talerstolen i kommunestyret, drevet en Facebook-gruppe for en sak, gått i demonstrasjonstog for den samme saken, er du ikke inhabil når saken kommer til kommunestyret. Et eksempel på dette er en utbygging du er veldig imot, og som du har engasjert deg for å stoppe.

Av og til vedtar kommunestyret at en representant er inhabil for å være på den sikre siden. Et eksempel er fra Indre Østfold, der en representant hadde et nært vennskap til en utbygger. Han kunne vært habil, men meldte seg inhabil for unngå unødige spekulasjoner.

Aksjer og folkevalgte

Å eie aksjer som folkevalgt, er en tematikk som er blitt mye diskutert etter oppmerksomheten rundt Erna Solbergs ektefelle Sindre Finnes' aksjekjøp. Det er fullt mulig for alle å handle aksjer selv om man sitter i et kommunestyre eller fylkesting. Og det er ikke like problematisk som for rikspolitikere og særlig regjeringsmedlemmer, påpeker Sandbakken.

– Men kjøper du aksjer i et lokalt selskap, må du passe på dersom det kommer en sak til kommunestyret eller fylkestinget som omhandler det selskapet, sier Sandbakken.

Dette lurar de fleste på

Kommunal Rapport har spurt to ordførere om hvordan de håndterer habilitet. Høyre-ordfører Beate Skretting i Grimstad sier den vanligste årsaken til at politikerne vil ha sin habilitet vurdert, er at man har verv som, for eksempel som styremedlem, eller er ansatt i det firmaet en aktuell sak angår.

– Noen ganger vurderes også habilitet når det gjelder nært vennskap eller andre relasjoner, sier Skretting.

Ordfører Beate Skretting (H) i Grimstad i Agder har selv vært inhabil på grunn av mannens styreverv.

Senterparti-ordfører Ida Stuberg i Inderøy nevner også styreverv som én av de vanligste årsakene til at folk vil ha sin habilitet vurdert.

– Den vanligste årsaken tror jeg må være når det er snakk om økonomiske tilskudd til diverse lag og foreninger der lokalpolitikere er medlemmer av styret i organisasjonen. Det kan for eksempel være styremedlem i et idrettslag som har søkt om økonomisk tilskudd til snøscooter eller lignende, sier hun.

Skretting sier at noen avgjørelser kan være vanskeligere enn andre.

– Det kan være vanskelig å vurdere habilitet når det gjelder relasjoner og nære vennskap som ikke faller inn under noen automatiske habilitetsregler i forvaltningsloven, men som er mer skjønsmessig vurdering av såkalt særegne forhold, sier hun.

De to ordførerne opplever ikke habilitetshåndteringen som generelt problematisk.

– Vi har stor bevissthet rundt dette, og det gjøres gode vurderinger av jurist når habilitetsspørsmål reises, sier Skretting.

– Lokalpolitikere er engasjerte folk og har tillitsverv ved siden av politikken. Min opplevelse er at kommunestyrets representanter er observante på å stille spørsmål når det oppstår forhold som krever habilitetsvurdering, sier Stuberg.

Ordførerne har vært inhabile

Skretting var inhabil i en sak om et idrettslag der mannen hennes var nestleder i klubben.

– Jeg stilte spørsmål om min habilitet i forkant av møtet, kommunestyret vurderte habilitetsspørsmålet, og saken ble behandlet uten at jeg deltok, sier hun.

Stuberg har også vært inhabil. Et eksempel var ved behandling av en sak om et samfunnshus hvor broren hennes var styreleder. Styret hadde søkt om fondsmidler til bolystiltak. Stuberg trådte til side mens saken ble behandlet.

– Et annet eksempel er at jeg er styreleder i Oi! trøndersk mat og drikke. Dette selskapet har gjennomført arbeidet med å revidere trøndersk matmanifest. Da Inderøy kommune skulle behandle saken politisk om kommunen også skulle tiltre det reviderte matmanifestet, ba jeg kommunestyret vurdere min habilitet, og trådte til side. Jeg ble erklært inhabil og deltok ikke i behandling av saken, sier Stuberg.

Ordfører må sette alle innkomne innbyggerforslag på saklisten

Kommunal Rapport 23.10.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Hvordan bør kommunestyret behandle et innbyggerforslag som inneholder flere delforslag.

SPØRSMÅL: Det gjelder vilkårene i [kommuneloven § 12–1](#) og et forslag om å holde folkeavstemning om oppføring av en ny skole i kommunen. Forslaget er todelt med spørsmål:

- 1 om det skal bygges en ny skole, og
- 2 hvor denne skal ligge

Det første har kommunestyret behandlet flere ganger tidligere, sist for et år siden. Det ble da vedtatt at ny skole skal bygges. Men det var sterk uenighet om lokaliseringen, men dette ble ikke tatt under votering, idet det i stedet ble vedtatt at dette spørsmålet skulle utredes nærmere.

Kan forslagsstillerne kreve at dette innbyggerforslaget tas under behandling i kommunestyret, og hvis ett av delforslagene avvises, er det i så fall mulig å behandle bare den andre delen av dette innbyggerforslaget? Kan vi behandle f.eks. del 2 om lokalisering av ny skole når kommunestyret tidligere bare har tatt stilling til om skolen overhodet skal bygges? Eller faller hele forslaget om det er tatt stilling til det første av de to spørsmålene?

SVAR: Etter [kommuneloven § 12–2](#) er det bare kommunestyret som kan treffe vedtak om det skal holdes rådgivende folkeavstemning om et forslag om kommunens virksomhet. Som alminnelig regel er det også opp til kommunestyret selv om det vil sette et forslag om slik folkeavstemning på saklisten til et møte der.

Reglene i § 12–1 om innbyggerforslag er et unntak fra dette. Det er en bestemmelse gir kommunestyret plikt til å behandle og ta stilling til forslag som er satt fram med underskrift fra minst 2 prosent eller 300 av innbyggerne i kommunen.

Det er to begrensninger i denne retten for innbyggerne til å sette fram slike forslag. Den ene er at forslaget ikke skal ha samme innhold som et tidligere innbyggerforslag. Den andre er at forslaget ikke skal ha «samme innhold som en sak som er behandlet av kommunestyret».

Disse begrensningene gjelder imidlertid bare når innbyggerforslaget blir fremsatt for samme kommunestyre som tidligere har mottatt samme forslag eller har behandlet samme sak. Etter kommunevalget kan slike forslag fremsettes for det nye kommunestyret, uavhengig hva som har skjedd i forrige valgperiode. Men forslag som ble satt fram før kommunevalget, må antakelig anses som bortfalt når det nye kommunestyret er konstituert. Det betyr i så fall at hvis forslagsstillerne ønsker at et dette forslaget skal behandles i det nye kommunestyret, må de samle underskrifter og sette det fram på nytt.

Hvert av to slike delforslag må vurderes hver for seg. I motsatt fall ville man jo kunne fremtvinge omkamp i saker som er ferdigbehandlet av bystyret i samme valgperiode, ved ganske enkelt å føye til et nytt punkt på et eldre forslag.

Det er det sittende kommunestyret som skal ta stilling til om det er tale om «forslag med samme innhold som ett som tidligere er fremsatt», eller med «samme innhold som sak som er behandlet av kommunestyret». Det betyr at ordfører må sette alle innkomne innbyggerforslag på saklisten, selv om det er rimelig opplagt at de kan avvises av denne grunn. Dette gir også kommunestyret mulighet for å treffe vedtak om at det vil ta forslaget under behandling, selv om det mener det kunne avvises av denne grunn.

Vedtak om ikke å ta innbyggerforslag til behandling, vil bare kunne påklages etter reglene i forvaltningsloven hvis det er tale om et enkeltvedtak, og da bare av den som er part i saken eller har rettslig klageinteresse i vedtaket. Men tre medlemmer av bystyret vil alltid kunne kreve at statsforvalteren foretar lovlighetskontroll av avvisningen av innbyggerforslaget, også om begrunnelsen for dette er at det er tale om sak «med samme innhold» som sak som er behandlet av bystyret i valgperioden.

OPPSUMMERENDE NOTAT

Ekstern evaluering av Helseplattformen

Årsaker til forsinkelser i innføringen ved St. Olavs hospital og læringer
for veien videre

August 2023
Rapport fra Boston Consulting Group

Rapporten kan leses [her](#)

Uavhengigheten bør vurderes fra sak til sak

Kommunal Rapport 13.11.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kan en tilsatt i et større kontrollutvalgssekretariat med flere tilsatte og som leverer tjenester til flere kommuner, være medlem i et kommunestyre?

SPØRSMÅL: [Kommuneloven § 23–7](#) sier at kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget får sekretariatsbistand som tilfredsstiller utvalgets behov. Dette sekretariatet skal være uavhengig av kommunens administrasjon og de som utfører revisjon. For å ivareta uavhengigheten så står det videre noe om hvem/hva som sekretariatsfunksjonen ikke kan legges til, deriblant medlemmer av kommunestyret i den aktuelle kommunen.

I dag har vi flere av de større kontrollutvalgssekretariatene som har flere ansatte, og som kan ha kontorsted på ulike geografiske steder, selv om de tilhører samme sekretariat.

På den måten kan en unngå å være sekretær for den kommunen en selv bor i, og en trenger heller ikke dele daglig arbeidssted med kollegaen som er utvalgssekretær for den aktuelle kommunen. Dermed er det en viss fysisk avstand som muligens kan ivareta uavhengigheten som en kontrollutvalgssekretær skal ha.

Kan en tilsatt i et slikt kontrollutvalgssekretariat med flere tilsatte være medlem i kommunestyret? Er vedkommende faktisk valgbar, selv om sekretariatet en er tilsatt i leverer sekretærtjenester til den aktuelle kommunen?

Hvis ja, hvor stort må det aktuelle sekretariatet være, eller hvor stor må avstanden mellom den som blir folkevalgt og kollegaen som er sekretær for kontrollutvalget, være? Hvordan måler en dette?

Hvis nei, er da valget ugyldig om en tilsatt i et kontrollutvalgssekretariat er valgt inn i kommunestyret? Eller må vedkommende avslutte arbeidsforholdet i kontrollutvalgssekretariatet eller tre ut av rollen som folkevalgt?

SVAR: I [§ 23–7 tredje avsnitt](#) fastslås som alminnelig prinsipp at «Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens eller fylkeskommunens administrasjon og av den eller dem som utfører revisjon for kommunen eller fylkeskommunen».

I fjerde avsnitt har vi så bestemmelser som utelukker tilsatte i kommunen eller fylkeskommunen, de som utfører revisjon for kommunen eller fylkeskommunen, samt medlemmer av kontrollutvalget, kommunestyret eller fylkestinget, fra «sekretariatsfunksjonen».

Dette er da ikke en bestemmelse som utelukker noen fra å kunne velges til eller tilsettes i de vervene eller stillingene som nevnes her. Det er tale om begrensninger i hvem sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalget «kan tillegges».

Hvis det oppstår konflikt her, må den det gjelder, fratre sin stilling i sekretariatet. Valget som folkevalgt er endelig. Men problemet kan også løses ved at den folkevalgte søker kommunestyret eller fylkestinget om fritak fra vervet som folkevalgt. Det tror jeg det normalt vil være greit å få.

Så til spørsmålet om når denne bestemmelsen slår inn der sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalget er lagt til et interkommunalt organ. Etter sin ordlyd er dette forbudet utformet med sikte på forholdet til den enkelte kommunen; «ansatte i kommunen eller

fylkeskommunen», «den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen» og «i den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen».

Problemstillingen blir da om denne utelukkelsen skal leses som et generelt forbud mot å tilsette i sekretariatet personer med slik tilknytning, til å delta ved behandlingen av *alle* saker som gjelder en av deltakerkommunene, eller om dette skal vurderes på linje med det vi gjør ved inhabilitetsreglene etter [forvaltningsloven § 6](#), at det som er forbudt, er at en tilsatt i sekretariatet på noen måte medvirker ved behandlingen av en sak som angår «hjemkommunen».

Jeg vil mene det siste. Forbudet gjelder «sekretariatsfunksjonen», ikke tilsettingsforholdet, og det er da naturlig å forstå dette slik at det skal vurderes fra sak til sak, men likevel slik at det også omfatter saker med sterke felles trekk for to eller flere kommuner, derunder den som den tilsatte har tilknytning til.

Kommunestyret kan velge ny leder

Kommunal Rapport 06.11.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Hva skjer når komitélederen får fritak, blir vararepresentanten automatisk ny leder?

SPØRSMÅL: Ved konstituering av kommunestyre blir person som er vald inn som kommunestyremedlem, vald til leiar i komité for oppvekst. Han er student og vil truleg om ei tid søke permisjon/fritak. Då vil partiets 1. vara rykke opp som medlem i kommunestyret. Men vil denne 1. vara automatisk bli leiar i komité for oppvekst? Eller rykker nestleiar i komiteen opp som leiar? Eller blir det val på ny leiar?

SVAR: Hvis et medlem av folkevalgt organ søker om og får fritak fra å fungere i et verv for et begrenset tidsrom, vil varamedlem for dette medlemmet møte i utvalget i denne perioden, se [kommuneloven § 7–10](#) første avsnitt. Hvis fritaket er for tre måneder eller mer, kan kommunestyret i stedet velge et settemedlem for den som er fritatt, etter forslag fra den gruppen det tilhører, se [kommuneloven § 7–11](#) første og andre avsnitt.

Hvis ikke det gjøres, er det første varamedlem som fungerer i vervet som medlem i fritaksperioden. Hvis medlemmet får fritak for hele valgperioden, skal kommunestyret alltid velge et nytt medlem etter forslag fra gruppen, se [§ 7–10](#) tredje avsnitt.

Ledervervet følger ikke med når et medlem trer inn i stedet for det som er fritatt, verken ved midlertidig eller endelig fritak. Kommunestyret har valgt leder og nestleder blant medlemmene av utvalget. Hvis lederen har forfall eller trer ut midlertidig, trer den valgte nestlederen automatisk inn i dennes sted.

Det samme gjelder også hvis lederen trer endelig ut, men da kan kommunestyret velge en ny leder blant utvalgets medlemmer slik det nå er, se [kommuneloven § 5–7](#) andre avsnitt, første setning.

Godkjenning av protokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsos kommune

Møtedato

21.11.2023

Saknr

32/23

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/485 - 2

Forslag til vedtak

Protokollen godkjennes

Saksopplysninger

Protokollen gjennomgås i møtet.

Vurdering

Protokollen anbefales godkjent